

SUBIEKTYWE I OBIEKTYWNE ASPEKTY WARTOŚCI DZIAŁALNOŚCI PEDAGOGICZNEJ

Modernizacja współczesnego kształcenia przewiduje zmiany jakościowe w dziedzinie kształtowania orientacji zawodowo - wartościowych przyszłego nauczyciela nowej formacji. Orientacje wartościowe są szczególną treścią wymiaru wartościowo - znaczeniowego, który charakteryzuje podmiot jako osobowość. W artykule rozpatrzono problematykę wartości w aspekcie historycznym, wyznaczono dwa podejścia do określenia danego pojęcia: obiektywne i subiektywne. W artykule rozpatrzono problematykę kształtowania wartościowych orientacji osobowości, wyjaśniono istotę orientacji wartościowych, wyznaczono aspekt subiektywny i obiektywny wartości w działalności pedagogicznej. Udowodniono, iż skomplikowana natura wartości prowadzi do powstania różnych ich klasyfikacji. Zaprezentowano system najbardziej rozprzestrzenionych we współczesnej nauce klasyfikacji wartości i wartościowych orientacji. Zbadano w aspekcie aksjologii pedagogicznej pojęcie "wartości działalności pedagogicznej" oraz wyodrębniono grupy wartości działalności pedagogicznej.

Yevhen Mamchur
wykładowca
Umańskiego
Państwowego
Uniwersytetu
Pedagogicznego
imienia Pawła Tyuczyny
(m. Uman, Ukraina)

Słowa kluczowe: wartości, wartościowe orientacje, obiektywny i subiektywny aspekt wartości, klasyfikacja wartości, wartości ogólnoludzkie, wartości działalności pedagogicznej.

VALUE SUBJECTIVE AND OBJECTIVE ASPECTS OF PEDAGOGIC ACTIVITY

Modernization of modern education implies a qualitative change in the system of vocational formation of value orientations of the future teacher of new formation. Values are a meaningful value-semantic dimension that characterizes the subject as a person. In the article the problem of values in historical perspective, outlines two approaches to the definition of the term: objectivist and subjectivist. In the article the problem of formation of value orientations of the individual, revealed the essence of values, outlines objectivistic and subjectivist aspects of values in educational activities. Proved that the complex nature of values leads to their different classifications. Presented system most common in modern science classification values and value orientations. Teacher investigated in terms of values the concept of "value educational activities," singled values of educational activities.

Key words: concept «value», value orientations, objective and subjective approaches, value classification, common value.

СУБ'ЄКТИВІСТСЬКІ Й ОБ'ЄКТИВІСТСЬКІ АСПЕКТИ ЦІННОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Модернізація сучасної освіти передбачає якісні зміни у системі формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя нової формації. Ціннісні орієнтації є особливим змістовним ціннісно-смысловим виміром, що характеризує суб'єкта як особистість. У статті розглянуто проблему цінностей в історичному аспекті, окреслено два підходи до визначення цього поняття: об'єктивістський і суб'єктивістський. У статті розглянуто проблему формування ціннісних орієнтацій особистості, з'ясовано суть ціннісних орієнтацій, окреслено суб'єктивістські й об'єктивістські аспекти цінностей у педагогічній діяльності. Доведено, що складна природа цінностей призводить до появи різних їх класифікацій. Представлено систему найбільш поширених у сучасній науці класифікацію цінностей і ціннісних орієнтацій. Досліджено в аспекті педагогічної аксіології поняття «цінності педагогічної діяльності», виокремлено групи цінностей педагогічної діяльності.

Ключові слова: цінність, ціннісні орієнтації, об'єктивістський і суб'єктивістський аспекти цінностей, класифікація цінностей, загальнолюдські цінності, цінності педагогічної діяльності.

Постановка наукової проблеми та її значення. Соціально-економічні умови, моральні й культурні пріоритети ХХІ ст. спричиняють суттєві зміни системи суспільних цінностей загалом і кожної окремої особистості зокрема, переосмислення загальнолюдських та національних світоглядних позицій. Ці перетворення ставлять перед сучасною освітою важливі завдання, визначають компетентнісні переваги і стратегічні цілі. На тлі цих змін відбувається і переоцінка ціннісної парадигми людського існування, традиційна ціннісна система деякими верствами суспільства зазнає перегляду – перевагу матеріального над духовним. Така ситуація не може не викликати занепокоєння, оскільки цінності та ціннісні орієнтації є тією ланкою, що забезпечують стійкість як особистості зокрема, так і суспільства в цілому. Тому на часі, коли суспільство апелює до вселюдських духовних цінностей, важливим завданням перед сучасною освітою постає проблема формування ціннісних орієнтацій конкретної людини – учня, студента, майбутнього вчителя. Модернізація сучасної освіти передбачає якісні зміни у системі формування чітких орієнтацій щодо матеріальних та духовних цінностей, що мають вплив на рівень професійної підготовки майбутнього вчителя нової формації.

Аналіз останніх досліджень. Проблему ціннісних орієнтацій особистості порушено у наукових розвідках як зарубіжних (В. Брожик, М. Вебер, А. Маслоу, Т. Парсонс, М. Рокіч, Е. Фром та ін.), так і українських дослідників (М. Боришевський, І.Зязюн, П. Ігнатенко, Т. Кириленко, В. Клименко, С. Максименко та ін.). Означене питання було у полі зору педагогів-класиків (А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.) і залишилося актуальним для сучасних учених (І. Бех, С.Бубнова, Т. Бутківська, О. Коберник Н. Логвінова, Л. Ломако, О. Светличний, І. Соколова, О. Сухомлинська та ін.). Учені наголошують, що саме в студентські роки професійна підготовка особистості відіграє визначальну роль у процесі формування ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців.

Мета статті – довести актуальність проблеми формування професійно-ціннісних орієнтацій особистості, розкрити суб'єктивістські й об'єктивістські аспекти цінностей, проаналізувати класифікації цінностей, розробити типологію цінностей в аспекті аксіологічної педагогіки.

Завдання статті – окреслити об'єктивістський і суб'єктивістський аспекти цінностей, з'ясувати суть цінностей і ціннісних орієнтацій, охарактеризувати класифікації цінностей, виділити групи цінностей педагогічної діяльності.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Ціннісні орієнтації є особливим змістовним ціннісно-смісловим виміром, яке характеризує суб'єкта як особистість. «Людина стверджує, захищає, реалізує у вчинках, в міжособистісних відносинах, в справах свою духовність, моральність, цінності істини, справедливості, добра. Ці функції, що включають реальне перетворення світу, адаптацію до нього, переборювання труднощів, самосвідомість, рефлексивні «операції», виконує суб'єкт у ході життєдіяльності» [2, с. 41]. З вищими ціннісними – моральними, етичними характеристиками, свідомістю пов'язують поняття особистості Б. Анан'єв, Г. Бреслав, С. Рубінштейн та ін.

У науковій літературі, що висвітлює проблему цінностей в історичному аспекті, чітко окреслюються два підходи до визначення цього поняття: об'єктивістський і суб'єктивістський. Одні автори виносять цінності за межі суб'єктивності, інші бачать джерело і причину цінностей у суб'єкті. У межах кожного підходу склалися певні поняття.

З об'єктивістських позицій поняття «цінність» визначається як:

- потойбічна сутність поза простором і часом – об'єктивно-ідеалістичні теорії (А. Бергсон, В. Віндельбанд, Г. Коген, Ж. Маритен, К. Раннер, Г. Ріккерт та ін.);
- специфічні прояви суспільних відносин і нормативно-оцінної сторони суспільної свідомості – матеріалістичні теорії (С. Анісімов, Л. Архангельський, Л. Буєва, А. Здравомислов, М. Каган, В. Сагатовський, В. Тугаринов та ін.).

Серед авторів, котрі дотримуються суб'єктивістського підходу, також існують різні визначення поняття «цінність», як:

- явище свідомості, суб'єктивного ставлення людини до оцінюваного нею об'єкта – суб'єктивно-ідеалістичні теорії (А. Айєр, Ф. Карнап, Ч. Стівенсон та ін.);
- вияв природних потреб людини або законів природи загалом – натуралістичні теорії (А. Маслоу, Г. Олпорт, Д. Паркер, Р. Б. Перрі, Г. Спенсер, П. Тейяр де Шарден та ін.);
- смислові універсалії, що склалися в результаті узагальнення типових ситуацій, з якими суспільству або людству довелося стикатися в історії – екзистенційно-гуманістична парадигма (С. К'єркегор, Ф. Ніцше, П. Флоренський, В. Франкл, Е. Фром, К. Ясперс та ін.).

Деякі вчені (О. Дробницький, М. Карпенко та ін.) намагаються знайти компроміс між першим і другим підходами до визначення поняття «цінність». Для них цінність є предметною формою прояву соціального відношення. Розрізняють два роди цінностей: предметні, які виступають як об'єктно-спрямовані потреби, і цінності свідомості, або ціннісні уявлення. Перші є об'єкти наших оцінок, а другі виступають вищими критеріями для таких оцінок [5, с. 168].

Нині теорія цінностей переживає своє відродження у зв'язку з новими соціальними, науково-технічними реаліями дійсності. Загальний напрям розвитку сучасної аксіології позначено затвердженням пріоритету загальнолюдського і гуманістичного начал у контексті різних культур. Усе більшу роль у змісті світовідчуття, світогляду нових поколінь починають відігравати категорії світу, життя людини, життєтворчості. Зараз, як ніколи, відчувається необхідність міждисциплінарного синтезу знань про людину, який, у свою чергу, повинен спиратися на оновлену філософську картину світу, на загальнолюдські цінності.

На основі аналізу сучасної наукової літератури П. Гуревич приходить до висновку, що нині цінність асоціюється із суб'єктивним образом або поданням, які мають людський вимір; синонімізується з культурно-історичними стандартами; ототожнюється з типом «гідної поведінки», з конкретним життєвим стилем людини, «психологічним варіантом» його життя; виступає як нова ідея – індивідуальний або соціальний орієнтир. Він вважає, що «цінність – це особистісно забарвлене ставлення до світу, що виникає не тільки на основі знання та інформації, а й власного життєвого досвіду людини» [4, с. 287]. Цінність утілює в собі ставлення до форм людського буття, людського існування. Вона ніби стягує все духовне різноманіття до розуму, почуттів і волі людини. У такому розумінні цінність є не тільки «свідоме», але й життєво, екзистенційно відчуте буття. Вона характеризує людський вимір суспільної свідомості, оскільки пропущена через особистість, через її внутрішній світ.

Більшість учених розглядають поняття «цінність» з особистісних позицій. На думку Л. Степашко, цінністю є «ставлення до світу, інших людей, самого себе, в якому завжди присутня оцінка об'єкта, проявляються вибірковість, переваги в порівнянні з іншими об'єктами. Тим самим об'єкти набувають таких властивостей, якими не володіють, якими їх наділяє суб'єкт» [8, с. 26].

Складна природа цінностей призводить до різних їх класифікацій. Одна з найважливіших причин створення типології цінностей – це можливість конструювання ціннісних систем, що відповідають інтересам тих чи тих суспільних груп. Будь-яка ієрархізація типологія цінностей є вираженням певного історично етапу досягнень суспільства. Вона репрезентує рівень розвитку оцінних засобів і норм соціуму. Серед відомих ціннісних класифікацій можна виокремити змістовні та ієрархічні типології. Змістовні системи цінностей поділяють на основі їх соціальної та особистісної значущості. У вітчизняній науці соціальне підґрунтя стало основним для більшості відомих типологій цінностей: предмет природний і соціальний; матеріальні, соціально-політичні та духовні цінності; духовні, інтелектуальні, соціальні цінності; цінності-норми і цінності-об'єкти та інші.

У зарубіжних класифікаційних системах прерогативу віддають особистісній значущості цінностей, їх ролі в самоствердженні та самореалізації людини. Серед таких типологій можна назвати системи цінностей В. Брожика, Ф. Патакі, М. Рокича, В. Франкла, Е. Фром, Ш. Шварца. Наприклад, В. Франкл визначає три групи цінностей, що роблять життя людей осмисленим: цінності творчості (що ми даємо життю), цінності переживання (що ми беремо від світу) і цінності відносин (позиція людини по відношенню до долі). Типологія цінностей Е. Фром полягає в дилемі «мати або бути». «Бути» – значить максимально розкрити свої внутрішні можливості в зовнішньому світі шляхом діянь. Самоактуалізація, саморозкриття припускають успіх, визнання і, в кінцевому рахунку, можливість «мати» [9].

М. Рокич виокремлює два класи цінностей: термінальні – переконання в тому, що якась кінцева мета індивідуального існування варта того, щоб до неї прагнути; інструментальні – переконання в тому, що якийсь образ дій або властивість особистості є кращим у будь-якій ситуації.

Найбільш багатоаспектною є типологія цінностей В. Брожика [3], котрий визначив різні види цінностей залежно від можливих підстав класифікації:

- матеріальні і духовні (за значущістю для людини);
- дійсні та уявні або можливо «концептуальні» цінності (за ступенем реальності їх існування);
- первинні, вторинні, третинні цінності (залежно від їх походження та характеру виконуваних функцій у суспільстві);
- апіорні й апостеріорні цінності (виходячи з ґенези потреб);
- минулі, теперішні й майбутні цінності (з часової точки зору);
- фінальні та інструментальні цінності (цілі та засоби їх досягнення);
- утилітарні, естетичні, правові, релігійні та інші (за змістом).

Особливою є класифікація цінностей з урахуванням їх ієрархії. Загальноприйнятою вважають типологічну систему С. Анісімова [1, с. 23]:

- вищі цінності – людство і людина;
- цінності матеріального життя – природні ресурси, знаряддя і продукти праці, необхідні для існування людства і його відтворення;
- цінності соціального життя – сім'я, нація, клас, держава, різні громадські утворення, що виникають у ході прогресивного розвитку людства, суспільні інститути, необхідні для життєдіяльності суспільства;
- цінності духовного життя – наукові знання, філософські, моральні, естетичні уявлення, ідеали, покликані задовольняти духовні потреби людей.

Незважаючи на наявність різних класифікацій цінностей, більшість дослідників сходяться у виокремленні загальнолюдських цінностей в особливу групу як пріоритетних. Зазначимо, що ідея загальнолюдських цінностей увійшла в нашу суспільну свідомість як така, що протистоїть ідеям, заснованим на класових інтересах. Однак загальнолюдські цінності протистоять не власне класовим інтересам і цінностям, а тій ідейній установці, яка вважає їх вищими, іноді єдиними. Загальнолюдські духовно-моральні орієнтири випробувані багатовіковим досвідом людської цивілізації й підтверджені досвідом суспільного і духовного життя кожної окремої особистості.

Деякі святині супроводжують історію людського роду від самих витоків. Такі цінності зберігають у собі статус загальнолюдського. Їх визначають як «вистраждані» цінності, які всі члени суспільства відчують, відстоюють і визнають, навіть коли порушують (переступають). Святість життя, гідність свободи, велич любові, ясність істини, немеркнуче світло краси, невичерпний витік добра ... До святинь людського роду належать, наприклад, сократівська триєдність Істини, Добра і Краси. Ці абсолютні складають надбання всього людства. Загальнолюдські цінності припускають насамперед осмислення єдності людського роду. Немає таких святинь, які шанувалися б у всі часи. Однак є такі абсолютні, які значущі для всього людського роду, без них єдність людства не було б настільки тотальною. У сучасному суспільстві немає повного консенсусу в думках про те, що ж є вищими цінностями і загальнолюдськими ідеалами. Більше того, ми не можемо сьогодні передбачити ті цінності суспільства, які будуть актуальними завтра. Водночас більшість авторів, які займаються вивченням змісту загальнолюдських цінностей, стверджують, що суспільством у всі часи приймаються як неминущі загальнолюдські цінності: людина, істина, доброта, гармонія, здоров'я, справедливість, любов, правдивість, щирість, самовладання та інші.

Загальнолюдські цінності – особливі ціннісні категорії, вироблені століттями в історії людства і визнані їм як загальні. Вони вбирають у себе духовні та матеріальні цінності загальнолюдського значення. Духовні цінності – це естетичні та етичні погляди, моральні принципи й установки людини. До них належать: добро, благородство, справедливість, честь, гідність і як вищий прояв духовності – гуманізм у ставленні до людей і стосунках між ними. Матеріальні цінності – природні багатства, знаряддя праці, предмети виробництва людини, твори мистецтва. Матеріальні цінності стають загальнолюдськими, якщо їх охороняють, відтворюють і примножують люди. Духовні та матеріальні цінності

взаємопов'язані. Наприклад, під впливом природи у людини виникають естетичні й моральні почуття, осмислюється ставлення до духовних цінностей. Створюючи предмети виробництва, твори мистецтва, люди передають у них своє ставлення до світу, виходячи з духовних цінностей. Водночас створені матеріальні цінності впливають на формування духовних цінностей усіх людей.

У педагогічній аксіології досліджено феномен «цінності педагогічної діяльності», під якими розуміють «особливості, які дозволяють учителю задовольнити свої матеріальні і духовні потреби, слугують орієнтиром його соціальної та професійної активності, спрямованої на досягнення суспільно значущих гуманістичних цілей» [6, с. 241]. Виокремлюють такі групи цінностей педагогічної діяльності:

- цінності, пов'язані з утвердженням у суспільстві, соціальному середовищі (суспільна значущість праці вчителя, престиж професійної діяльності, визнання рідних, знайомих);

- цінності, пов'язані із задоволенням потреби в спілкуванні (постійна робота з дітьми, можливості спілкування з цікавими людьми, батьками, колегами, обмін духовними цінностями);

- цінності, пов'язані із самовдосконаленням (можливість розвитку творчих здібностей, залучення до духовної культури, заняття улюбленою справою, предметом);

Висновки і перспективи подальших досліджень. Під інтеріоризацією цінностей розуміють таку форму засвоєння цінностей суб'єктом, коли їхній зміст не тільки стає відомим, а й органічно вбудовується в механізми управління особистістю своїм мисленням, почуттями, діями. Формою вираження таких механізмів у поведінці людини стають її ціннісні орієнтації. Система особистісних цінностей складається в процесі діяльнісного визначення суб'єктом змісту суспільних цінностей, об'єктивованих у творах матеріальної і духовної культури. Особистісними цінностями стають ті смисли загальнолюдських цінностей, по відношенню до яких суб'єкт самовизначився. Кожній людині властива індивідуальна специфічна ієрархія особистісних цінностей, які служать сполучною ланкою між духовною культурою суспільства і духовним світом особистості, між суспільною та індивідуальною свідомістю. У процесі майбутніх наукових розвідок прогнозуємо визначити й охарактеризувати особливості професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземної мови, розробити ефективну технологію їх формування у процесі вивчення дисциплін соціально-гуманітарного циклу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Anisimov S.F. Edinstvotoretiko-poznavatel'nogo, sotsiologicheskogo itsennostnogospobovrassmotreniyavleniyamoralii / S.F. Anisimov /Moralnyietsennostiilichnost. – M. : Izd-voMGU, 1994. – S. 5.
2. Antsiferova L.I. Kpsihologiiilichnostikakrazvivayuscheysyasisteme // Psihologiyaformirovaniyairazvitiyalichnosti. - M.: Izd-voMGU, 1981. – S. 3–18.
3. Brozhyk, V. Estetykanakazhdii den [Tekst]: per. so slovatskoho S.Barannykovoii. - M.: Znanye, 1991. – 208 s.
4. Gurevich P.S. Filosofiyakulturyi. M.: Aspekt-Press, 1994. – 315 s.
5. Drobnitskiy O.G. Nekotoryieaspektyiproblemyitsennostey / O.G. Drobnitskiy // Problemyitsennosti v filosofii. – M.; L., 1966. – S. 25–40.
6. Slastenin V. A. Vvedenie v pedagogicheskuyuaksiologiyu : [ucheb. posobiedlya stud. vyissh. ped. ucheb. zavedeniy] / V. A. Slastenin, G. I. Chizhakova. – M. :Izdatelskiytsentr «Akademiya», 2003. – 192 s.
7. Slobodchikov V.I. Kategoriyavozrasta v psihologiiipedagogikerazvitiya // Voprosyipsihologii. – 2001. –№ 2. – S. 37–49.
8. Stepashko L.A. Filosofiyaiistoriyaobrazovaniya: Uchebnoeposobiedlyastudentovvyisshihuchebnyihzavedeniy / L.A. Stepashko. – M.: Moskovskiyipsihologo-sotsialnyinstitut :Flinta, 1999. – 272 s.
9. Fromm E. Matychybuty?.– K.: Ukr. Pysmennyk. – 2010.

VALUE SUBJECTIVE AND OBJECTIVE ASPECTS OF PEDAGOGIC ACTIVITY

Y. MAMCHUR

Statement of scientific problem and its significance. Socio-economic conditions, moral and cultural priorities of the XXI century. entail a significant change in the system of social values in General and each individual in particular, a rethinking of universal and national worldview. These transformations are put in front of modern education, critical tasks, define competents advantages and strategic goals. Against the background of these changes and revaluation of values and paradigms of human existence, the traditional value system of some sectors of society are being renegotiated – the advantage of the material over the spiritual. This situation is not a cause for concern as values and value orientations are part of the sustainability of both the individual and society as a whole. So now, when society appeals to human spiritual values, an important task facing modern education raises the problem of formation of value orientations of a particular person, learner, student, future teacher. Modernization of modern education implies a qualitative change in the system form a precise orientations relative to the material and spiritual values that have influence on the level of professional training of future teacher of the new formation.

Analysis of recent research. The problem of valuable orientations of the person were instituted in academic research as foreign (V. Brožík, N. Weber, Maslow, T. Parsons, N. Rock, E. Frome, etc.) and Ukrainian scholars (N. Borichevsky, I., Sasun, P. Ignatenko, T. Kirilenko, V. Klimenko, S. Maksimenko, etc.). Indicated the question was in sight of the teachers of the classics (A. Makarenko, S. Rusov. Sukhomlinsky, K. Ushinsky, etc.) and remain relevant to modern scientists (I. Bekh, S. Bubnova, T. Butkovskaya, A. Kobernik N. Logvinova, L., Lomax, A. Svetlichnyi, I. Sokolov, A. Suhomlinsky, etc.). Scientists say that it is a student professional preparation of the individual plays a decisive role in the process of formation of value orientations of future specialists.

The purpose of this article is to prove the urgency of the problem of formation of professional value orientations of the personality, to reveal the subjective and Objective aspects of values, to perform classification of values, to establish a typology of values in the aspect accolade pedagogy.

The objective of the article is to outline the objectivist and subjective aspects of the values, clarify values and values orientations, to characterize the classification values to select values of pedagogical activity.

The main material and justification of the results of the study. Value orientations are a special informative value-semantic dimension, which characterizes the subject as a person. "The man argues, defends, implements actions, in interpersonal relationships, in the Affairs of their spirituality, morality, values, truth, justice, goodness. These functions, including real-world transformation, adaptation, overcoming challenges, self-awareness, reflective operations, and performs the subject in the course of life" [2, p. 41]. With higher value - moral, ethical characteristics, consciousness associate the concept of personality. Ananiev, G. Breslav, S. Rubinstein and others.

In the scientific literature covering the problem of values in historical perspective, clearly outlines two approaches to the definition of the term: objectivist and subjective. Some authors tolerate values outside of subjectivity, others see a source of values in the subject. Within each approach there were certain concepts.

With Objective positions the concept of "value" is defined as:

- supernatural entity outside of space and time – objectively-idealistic theory (A. Bergson, V. Wonderband, G. Cohen, Maritain, K. Runner, Rckert, etc.);
- specific manifestations of social relations and normative-evaluative aspects of social consciousness – the materialistic theory (S. Anisimov, Leonid Arkhangelsky, L. Bowa, A. Zdravomyslov, M. Kagan, V. Sagatovsky, V. Tugarinov, etc.).

Among the authors who hold subjective approach, there are also different definitions of the concept of "value" as:

- the phenomenon of consciousness, the subjective relationship of man to commend them to the object – the subjective-idealistic theory (A. Iyer, F. Karnap, H. Stevenson, etc.);

- expression of natural human needs or the laws of nature in General, naturalistic theory (A. Maslow, G. Allport, D. Parker, G. To. Perry, G. Spencer, P. Teilhard de Chardin, etc.);
- semantic universals arising from the generalization of the typical situations a society or mankind had to face in history, the existential-humanistic paradigm (S. Kierkegaard, F. Nietzsche, P. Florensky, V. Frankl, E. Fromm, Karl Jaspers, etc.).

Some scientists (V. Drobnicki, M. Karpenko, etc.) trying to find a compromise between the first and second approaches to the definition of "value". For them, the value of an objective form of manifestation of social relations. There are two kinds of values: the subject, which serve as object-directed needs and values of awareness, or value ideas. First there are the objects of our estimates and the second are the highest criteria for such assessments [5, p. 168].

Currently, the theory of values experiencing a revival due to new social, scientific and technical realities of reality. The General direction of the development of modern axiology indicated by assertion of the priority of universal and humanistic principles in the context of different cultures. An increasingly important role in the content of the attitude, Outlook of new generations begin to play categories world, of life, of creativity. Now more than ever, there is a need of interdisciplinary synthesis of knowledge about human, which, in turn, should be based on an updated philosophical view of the world, on universal values.

Based on the analysis of modern scientific literature P. Gurevich comes to the conclusion that the value associated with the subjective image or idea, which have a human dimension; synonymous with the cultural and historical standards; identified with the type of "decent" behavior, with a specific life style of the person, the "psychological version" of his life; acts as a new idea – individual or social landmark. He believes that "value is painted of the personal relationship to the world, emerging not only on the basis of knowledge and information, but also their own life experience" [4, p. 287]. Value embodies the respect to the forms of human existence, of human existence. She kind of pulls all the spiritual diversity to the mind, feelings and will of man. In this understanding, value is not only "conscious", but vital, existential, heartfelt existence. It describes the human dimension of social consciousness, because it passed through a person, through her inner world.

Most scientists consider the concept of "value" with personal items. According to L. Stepashko, the value is "attitude to the world, other people, yourself, which is always a value, show selective preferences in comparison with other objects. Thus, the objects acquire such properties which it does not possess, which gives them the subject" [8, p. 26].

The complex nature of values leads to different classifications. One of the most important reasons for the creation of a typology of values is the possibility of constructing value systems that meet the interests of certain social groups. Any arhata typology cnota expression of the historically determined stage of societal advances. It is the level of development of assessment tools and norms of society. Among the known value of the classifications, it is possible to allocate a meaningful and hierarchical typology. A meaningful system of values shared on the basis of their social and personal significance. In domestic science the social background was the main for most well-known typologies of values: the subject natural and social; the physical, socio-political and spiritual values; spiritual, intellectual, and social values; values-norms and values-objects and others.

In foreign classification systems prerogative give personal importance of values, their role in self-esteem and self-actualization. Among these typologies can be called a value system. The Brožík, F. Pataky, M. Rokicha, V. Frankl, E. Frome, Sh. For example, V. Frankl identifies three groups of values that making life meaningful: the value of art (that we give life), values, feelings (what we take from the world) and the value of relationships (the position of man in relation to fate). Typology of values E. of Frome lies in the dilemma "to have or to be." "Be" means to maximize its internal resources to the external world through actions. Self-actualization, self-disclosure suggest the success, recognition and, ultimately, the ability to "have" [9].

M. Rokich distinguishes two classes of values: terminal – the conviction that the ultimate goal of individual existence is worth to strive for it; instrumental – the conviction that some course of action or personality trait is preferable in any situation.

Most is a multidimensional typology of values. The brožík [3], who identified different types of values depending on the possible bases of classification:

- material and spiritual (for relevance to humans);

- real and imaginary or perhaps "conceptual" values (according to the degree of reality of their existence);
- primary, secondary, tertiary value (depending on their origin and the nature of their functions in society);
- a priori and a posteriori values (based on the Genesis of the needs);
- past, current and future values (time perspective);
- the final and instrumental values (the goals and means of achieving them);
- utilitarian, aesthetic, legal, religious and others (the meaning).

Osoblivu classificata based on their hierarchy. I believe the accepted typological system S. Anisimov [1, p. 23]:

- higher values – humanity and the man;
- the importance of material life, natural resources, instruments and products of labour necessary for the existence of mankind and its reproduction;
- values of social life – family, nation, class, state, various public education that arise in the course of the progressive development of humanity, social institutions necessary for the life of society;
- value of the spiritual life and scientific knowledge, philosophical, moral, aesthetic ideas, ideals, designed to meet the spiritual needs of the people.

Despite the existence of different classifications of values, most of the researchers agree in the selection of human values in a special group as a priority. Note that the idea of universal values entered into our public consciousness as such that is opposed to ideas based on class interests. However, the human values did not oppose the actual class interests and values, and the ideological setting, which considers them to be higher, sometimes only. Universal spiritual and moral values, tested by the centuries-old experience of human civilization and proven public duhovnogo life of each individual.

Some shrines accompany the history of human kind from its very beginnings. These values retain a status common to all mankind. Define them as the "sufferings" of values that all members of society feel, to defend and recognize, even when breaking (step over). The sanctity of life, dignity, freedom, greatness of love, the clarity of truth, the unfading light of beauty, an inexhaustible source of good To the shrines of the human race include, for example, the Socratic Trinity of Truth, Goodness and Beauty. These Absolutes are the province of all mankind. Universal values imply, first of all, the understanding of the unity of the human race. No such relics which were venerated in all times. However, there are some Absolutes that are significant for the entire human race, without them the unity of mankind would not be so pervasive. In modern society there is no complete consensus of opinion about what is the highest human values and ideals. Moreover, we cannot predict the values of the society that will be relevant tomorrow. At the same time, most authors who study the content of human values, argue that society, at all times accepted as eternal and universal values: people, truth, kindness, harmony, health, justice, love, truthfulness, sincerity, self-control, and others.

Human values – a special value categories, developed over centuries in the history of mankind and recognized as General. They absorb the material and spiritual values of universal significance. Religious values are the aesthetic and ethical views, moral principles and attitudes. These include: kindness, generosity, justice, honor, dignity and as the highest manifestation of spirituality – humanism in relation to people and the relations between them. Material assets – natural resources, instruments of labour, the production of human works of art. Material values have become universal, if they guard, reproduce and multiply people. Spiritual and material values are interrelated. For example, under the influence of the nature of the person arise aesthetic and moral feelings, perceived attitude to spiritual values. Creating production objects, works of art, people pass in their attitude to the world based on spiritual values. At the same time created material values affect the formation of spiritual values of all people.

In pedagogical axiology explores the phenomenon of "values educational activities", which are understood "features, which allow the teacher to meet their material and spiritual needs, guide his social and professional activity aimed at achievement of socially significant humanistic goals" [6, p. 241]. There are the following groups of values of pedagogical activity:

- values associated with the approval of the society, social environment (the social significance of a teacher, the prestige of professional activity, the recognition of relatives or acquaintances);

- values related to satisfaction of needs in communication (ongoing work with children, communicate with interesting people, parents, colleagues, exchange of spiritual values);
- values related to personal development (development of creative abilities, introduction to spiritual culture, activity subject);

Conclusions and prospects for further research. Under interiorizing values refers to a form of assimilation of values subject when their content is not only becoming known, but organically integrated into the management person's thinking, feelings, actions. Form of expression of such mechanisms in human behavior be his value orientation. Personal values formed in the process of the activity determine the subject content of public values, the objective in the works of material and spiritual culture. Personal values are those meanings of human values, in relation to which the subject is self-determined. Each person has an individual specific hierarchy of personal values that serve as the connecting link between the spiritual culture of society and the spiritual world of the individual, between public and individual consciousness. In future scientific research projected to identify and describe features of professional value orientations of future teachers of a foreign language, to develop an effective technology of their formation in the process of studying of disciplines of social-humanitarian cycle.

REFERENCE:

1. Anisimov S.F. Edinstvotoretiko-poznavatel'nogo, sotsiologicheskogo i sennostnogo sposobovrassmotreniyavleniy morali / S.F. Anisimov // Moralnyetsennosti i lichnost. – M. : Izd-vo MGU, 1994. – S. 5.
2. Antsiferova L.I. Kpsihologii lichnostikakrazvivayuscheysyasteme // Psihologiya formirovaniya i razvitiya lichnosti. - M.: Izd-vo MGU, 1981. – S. 3–18.
3. Brozhyk, V. Estetykanakazhdii den [Tekst]: per. so slovatskoho S.Barannykovoi. - M.: Znanye, 1991. – 208 s.
4. Gurevich P.S. Filosofiyakulturyi. M.: Aspekt-Press, 1994. – 315 s.
5. Drobnitskiy O.G. Nekotorye aspekty problemytsennostey / O.G. Drobnitskiy // Problemytsennosti v filosofii. – M.; L., 1966. – S. 25–40.
6. Slastenin V. A. Vvedenie v pedagogicheskuyu aksiologiyu : [ucheb. posobie dlya stud. vyssh. ped. ucheb. zavedeniy] / V. A. Slastenin, G. I. Chizhakova. – M. : Izdatelskiy tsentr «Akademiya», 2003. – 192 s.
7. Slobodchikov V.I. Kategoriyavozrasta v psikhologii i pedagogikerazvitiya // Voprosy psikhologii. – 2001. – № 2. – S. 37–49.
8. Stepashko L.A. Filosofiyai istoriya obrazovaniya: Uchebnoe posobie dlya studentov vysshih uchebnykh zavedeniy / L.A. Stepashko. – M.: Moskovskiy psikhologo-sotsialnyy institut : Flinta, 1999. – 272 s.
9. Fromm E. Matychybuty? – K.: Ukr. Pysmennyk. – 2010.